

Huomioita suomalaisille lajiliitoille ja urheilijoille kansainvälisiin kilpailuihin osallistumisesta

Suomen Olympiakomitean kanta Venäjän hyökkäyssotaan

Suomen Olympiakomitean kanta on: Suomen Olympiakomitea tuomitsee jyrkästi Venäjän hyökkäyksen Ukraina. Aika venäläisten paluulle ei ole oikea. Suomalaisten urheilijoiden valmistautuminen ja osallistuminen kansainvälisiin arvokisoihin tulee turvata. Tämä koskee urheilijoiden lisäksi myös valmentajia, tuomareita ja muita toimihenkilöitä tai asiantuntijoita. Jos vastassa on venäläisiä tai valkovenäläisiä urheilijoita, tulee suomalaisilla urheilijoilla olla mahdollisuus kilpailla tästä huolimatta. Päätösvalta kansainvälisiin kilpailuihin osallistumisesta tai kilpailuihin lähettämisestä on kansallisilla lajiliitoilla. Olympialiikkeen kilpailuihin osallistumisesta päätösvalta on Suomen Olympiakomitealla.

Urheilijoiden mahdollisuus ottaa kantaa tai esittää mielipiteitä

Suomen Olympiakomitea näkee tärkeänä, että urheilijoilla on mahdollisuus ottaa kantaa yhteiskunnallisiin tai urheilua koskettaviin asioihin, **urheilijan niin halutessa**. Olympialiikkeen alaisten tapahtumien osalta Suomen Olympiakomitea antaa tukitoimia, jos urheilija haluaa ottaa kantaa meneillään oleviin ajankohtaisiin asioihin. Muiden tapahtumien ja kilpailujen osalta jokainen lajiliitto vastaa urheilijan tukitoimista, jos näin on sovittu. Urheilijan on tärkeää tietää ja tunnistaa paikat, joissa kannanotot ovat sallittuja, näitä ovat olympialiikkeessä esim. mediatilaisuudet, haastattelut ja sosiaalinen media. Jokainen laji on vastuussa tarkistaa itse, missä paikoissa ja tilanteissa kannanotot ja mielipiteet ovat sallittuja.

Urheilijalla on täysi oikeus myös olla ottamatta kantaa ja tätä oikeutta tulee kunnioittaa.

Suomen Olympiakomitean näkemys on, että jatkossakin tietyt alueet ja paikat tulee pitää protestoinneista ja kannanotoista vapaina vyöhykkeinä. Suosittelemme, että suorituspaikat, mitaliseremonia sekä kisojen viralliset muut seremoniat pidetään vapaina poliittisista, uskonnollisista tai muista kannanotoista. Näkökulmamme on, että nämä paikat keskitetään ja rauhoitetaan urheilulle.

Suomen Olympiakomitea kannustaa kaikkia urheilijoita sekä taustajoukkoja toimimaan kaikissa tilanteissa kunnioittavasti ja arvostavasti kaikkia kansallisuuksia kohtaan. Epäasiallinen kohtelu, syrjintä tai häirintä on aina tuomittavaa.

Huomioita suomalaisille lajiliitoille ja urheilijoille, jossa sotatoimet heijastuvat urheilijoihin ja kansallisten tunnusten käyttöön:

1. Kilpailusuoritukseen tai kilpailuihin osallistuminen

- Suomen Olympiakomitean ja lajiliittojen tehtävä on turvata suomalaisten urheilijoiden mahdollisuus osallistua kansainvälisiin kilpailuihin, riippumatta maista, joita on paikalla kansallisin tunnuksin tai ilman tunnuksia.
- Suomalaiset urheilijat voivat itse yhdessä lajiliittonsa kanssa päättää osallistumisestaan kansainvälisen lajiliiton kilpailuihin.

2. Mikä lasketaan kansalliseksi tunnukseksi?

- Maan lippu
- Kansallislaulu
- Maan nimi
- Maatunnus tai lyhenne (FIN, SWE, NOR jne.)
- Maajoukkueasu kansallisväreineen ja symboleineen
- Valtion vaakuna tai muut viralliset symbolit

3. Mikä lasketaan kannanotoksi?

- Poliittiset kannanotot, mukaan lukien merkit, rannekorut, kirjat yms.
- Erilaiset fyysiset merkit (polvistuminen, käsimerkit)
- Kantaaottavat ja näkyvät tatuoinnit, huudot, erilaiset näkyvät symbolit
- Kieltäytyminen edetä kisojen protokollan mukaisesti

4. Paikat, jossa urheilija voi ottaa kantaa tai esittää mielipiteensä

- Mediatilaisuudet ja haastattelut
- Joukkueiden kokoukset
- Sosiaalinen media ja perinteiden media sekä vastaavat mediakanavat
- Olympiakomitea suosittelee huomioimaan kannanotoissa ja mielipiteissä aina kilpailupaikan kontekstin sekä kunnioittamaan maan tapoja sekä kulttuuria.

5. Paikat, joissa suosittelemme, ettei urheilija ota kantaa tai esitä mielipiteitään

- Kilpailun suorituspaikat
- Kisakylä
- Mitaliseremoniat
- Avajaiset, päättäjäiset ja muut kisojen viralliset seremoniat

Lisäksi suosittelemme urheilijoita ja lajiliittoja käyttämään harkintaa seuraavissa asioissa

Valokuvaus:

- Suosittelemme kieltäytymään kuvista muiden urheilijoiden kanssa, jotka tulevat maista, joissa kuvia voidaan käyttää propagandatarkoituksiin.
- Suosittelemme harkitsemaan kuvaustilanteita, joissa mukana on valtiollisia symboleja tai tunnuksia, joita voidaan käyttää propagandatarkoituksiin.
- Suosittelemme harkitsemaan kuvien julkaisuja urheilijan omassa tai lajiliiton/organisaation mediakanavissa, joissa valtiollisia symboleja tai tunnuksia, joita voidaan käyttää propagandatarkoituksiin.

Yleinen yhteydenpito tai kanssakäyminen:

- Suosittelemme toimimaan kaikissa tilanteissa asiallisesti ja kunnioittavasti kaikkia urheilijoita kohtaan.
- Suosittelemme välttämään tilanteita, joissa urheilijaa pyydetään osallistumaan sisältöön tai näkyvyyteen, jota voidaan käyttää propagandatarkoituksiin.
- Jos urheilija kokee painostusta tai epäselviä tilanteita, tulee yhteys ottaa välittömästi joukkueen johtoon.

TAUSTATietoja

Miksi materiaalit on tehty?

Urheilu on lähtökohtaisesti politiikasta vapaata, mutta suomalainen urheilu ei ole irrallinen tai erillinen osa suomalaista yhteiskuntaa. Venäjän hyökätessä Ukrainaan 2022 kansainvälinen yhteisö reagoi tilanteeseen nopeasti asettamalla sanktioita. Euroopassa ja Suomessa tilanteeseen reagoitiin erityisen vahvasti. Suomalainen urheiluyhteisö yhdessä muiden Pohjoismaiden kanssa oli etujoukoissa vaatimassa toimia venäläisten (RUS) ja valkovenäläisten (BLR) poissulkemiselle urheilussa.

RUS- ja BLR-passin omaavilla urheilijoilla on ollut mahdollisuus osallistua kansainväliseen toimintaan ns. neutraaleina urheilijoina. Lähtökohtaisesti neutraalit urheilijat ovat pystyneet osoittamaan olevansa sotaan vastaan sekä riippumattomia toimijoita Venäjän hallinnosta (KOK:n neutraliteettikriteerit). Pariisin kesäolympialaisiin 2024 sekä Milano-Cortinan talviolympialaisiin 2026 RUS/BLR urheilijat osallistuivat neutraaleina urheilijoina.

Kansainvälinen Olympiakomitea salli joulukuussa 2025 kyseisten maiden nuorten urheilijoiden kilpailla olympialiikkeen kilpailuissa kansallisin tunnuksin. Toukokuussa 2026 Kansainvälinen Olympiakomitea salli

valkovenäläiset urheilijat takaisin olympialiikkeen alaisiin kilpailuihin kansallisin tunnuksin sekä suositteli vastaavaa käytäntöä myös kansainvälisille lajiliitoille.

Kansainvälisen olympiakomitean hallitus päätti 7.7.2026 purkaa väliaikaisesti Venäjän olympiakomitean (ROC) toimintakiellon, joka oli ollut voimassa lokakuusta 2023 lähtien. Samalla KOK ilmoitti, että sen aiemmin kansainvälisille lajiliitoille antamat suositukset venäläisurheilijoiden osallistumisen rajoittamisesta eivät enää ole voimassa. Päätös ei tarkoita, että venäläisurheilijat palaisivat automaattisesti kaikkiin kansainvälisiin kilpailuihin. Kansainväliset lajiliitot päättävät edelleen omista osallistumissäännöistään ja kilpailujensa osallistumiskriteereistä. KOK tekee myöhemmin myös erillisen päätöksen Venäjän lipun, kansallislaulun ja muiden kansallisten tunnusten käytöstä Los Angelesin 2028 olympialaisissa. Lisäksi päätös ei salli olympialiikkeen alaisten kilpailujen järjestämistä Venäjällä eikä venäläisiä valtiovallan edustajia tulla kutsumaan olympialiikkeen alaisiin kilpailuihin.

RULE 40

Olympialaisten ja olympialiikkeen alaisia kilpailuja määrittelee KOK:n sääntö 40 (Olympic Charter Rule 40), jonka tarkoitus on rajoittaa poliittista, uskonnollista tai ideologista protestointia tai kannanottoja kilpailualueilla. Sääntö 40 määrittää, missä kantaa saa ottaa ja missä poliittisia tai ideologisia mielenilmauksia voidaan rajoittaa. Sääntö 40 -kohtia on käytetty taustana materiaaleissa.

Vastuullisuus ja hyvä hallinto

Hyvän hallinnon mukainen suomalaisen urheiluyhteisön toiminta on avointa, läpinäkyvää, oikeudenmukaista ja osallistavaa. Toimintaa toteutetaan lakia, sääntöjä, ohjeita ja hyviä käytänteitä noudattaen.

Urheilussa reilu peli, yhteiset säännöt ja toisten kunnioitus perustavat pohjan kansainväliselle urheilulle. Kansainvälisen politiikan osalta Suomen Olympiakomitea näkee, että kaikilla valtioilla on vastuu kunnioittaa kansainvälistä oikeutta ja toimia sen mukaisesti.

Suomen Olympiakomitea arvioi tilannetta säännöllisesti sekä käy jatkuvaa dialogia Suomen valtiojohton, opetus- ja kulttuuriministeriön, ulkoministeriön ja muiden keskeisten viranomaisten kanssa. Suomen Olympiakomitea linjaa ja rakentaa Venäjän hyökkäyssotaan liittyvät päätöksensä ja toimensa tiiviissä yhteistyössä Ukrainan, muiden Pohjoismaiden, Baltian olympiakomiteoiden sekä muiden eurooppalaisten toimijoiden kanssa.

Suosituksia ja ohjeistuksia päivitetään tarvittaessa yhteistyössä edellä mainittujen tahojen kanssa. Suomen Olympiakomitea päivittää ohjeistuksia nettisivuilleen, linkki sivuille [tästä](#).